

Jaarstukken 2024

3.3 Wonen en leefomgeving

Ambitie

In Gouda kan iedereen prettig wonen en leven en dat moet zo blijven.

Een goede bereikbaarheid en woningaanbod voor elke doelgroep zijn daarvoor van belang. Er komen nieuwe woningen in Westergouwe, de Spoorzone en andere plekken in de stad. De norm is betaalbaar bouwen, natuurinclusief en klimaatadaptief bouwen, en aandacht voor duurzame mobiliteit.

De goede bereikbaarheid en centrale ligging zijn een onbetwistbare kracht van Gouda. Om Gouda in de toekomst duurzaam bereikbaar te houden en goed te ontsluiten, wordt het Verkeerscirculatieplan uitgevoerd. Met meer ruimte voor fietsers, wandelaars en het openbaar vervoer. De binnenstad wordt autoluw. Het omgevingsbeleid biedt duidelijke richting en regelgeving voor een gezonde en veilige fysieke leefomgeving.

Wat is bereikt?

1) Een toekomstbestendige woningvoorraad

De gemeente heeft de Huisvestingsverordening geactualiseerd. Hierdoor kan ze beter sturen op voorrang voor woningzoekenden met lokale binding en vitale beroepen. Sinds 1 juli 2024 voert de gemeente zelf de urgentieverlening uit. Dat heeft geleid tot een verdubbeling van het aantal behandelde aanvragen. Daarnaast zijn 35 huurders ondersteund bij klachten over particuliere verhuurders.

2) Actieve sturing op het woningbouwprogramma

In 2024 zijn 368 woningen toegevoegd aan de woningvoorraad in Gouda: 336 nieuwbouwwoningen en 32 overige toevoegingen. De woningvoorraad telt nu 35.205 woningen. De gemeente hanteert vaste normen voor sociale huur, gereguleerde middeldure huur en betaalbare koop.

3) Uitvoeren van het Verkeerscirculatieplan

De gemeente werkte aan het ontwerp van verkeersmaatregelen rond Westergouwe, de Spoorzone en de Koningin Wilhelminaweg. Er is gestart met de herinrichting van de Componistenlaan. De raad heeft de startnotitie parkeerbeleid besproken. Inwoners hebben via een participatieve waarde-evaluatie meegedacht over een evenwichtige inrichting van de openbare ruimte.

4) Meer duurzame mobiliteit en bevoorrading

In 2024 is een pilot gestart met deelbakfietsen en zijn de eerste deelfietsen geplaatst. Het verkeersbesluit voor de zero-emissiezone stadslogistiek is genomen, zodat deze op 1 januari 2025 in werking treedt.

5) Invoering van de Omgevingswet

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. Alle nieuwe aanvragen zijn conform de wet en gemaakte afspraken behandeld. Er zijn circa 40 conceptaanvragen ingediend, waarvan er 16 zijn afgerond. Daarnaast heeft de gemeente advies gegeven over circa 200 buitenplanse omgevingsplanactiviteiten. Ook zijn de eerste ervaringen opgedaan met de nieuwe instrumenten: het omgevingsplan en het omgevingsprogramma.

3.3.1 Wat heeft de gemeente ervoor gedaan?

In deze terugblik zijn dezelfde onderwerpen opgenomen als in de begroting. Naast de hier toegelichte thema's is de gemeente ook verantwoordelijk voor taken zoals de begeleiding en toetsing van ruimtelijke plannen, het actualiseren van ruimtelijke kaders en het toezicht en de handhaving van relevante wet- en regelgeving.

Doelstelling 1: Een toekomstbestendige woningvoorraad

- **Actualisatie Huisvestingsverordening en urgentieverlening.** De gemeente heeft de Huisvestingsverordening geactualiseerd om schaarse betaalbare woningen eerlijker te verdelen en meer sturingsmogelijkheden te krijgen voor woningzoekenden met lokale binding en vitale beroepen. Daarnaast heeft Gouda per 1 juli 2024 de urgentieverlening overgenomen van woningcorporaties, wat leidde tot een verdubbeling van het aantal aanvragen.
- **Vergroting van woonruimte voor kwetsbare groepen.** Het Actieplan dakloosheid is uitgevoerd en nieuwe woon(zorg)concepten zijn gefaciliteerd, waaronder 13 kamers met gemeenschappelijke ruimtes voor jongeren in het gemeentelijke pand Gildenburg. Ook coördineerde Gouda opnieuw de uitvoering van het regionale Convenant uitstroom en zorg.
- **Extra woonwagendplaatsen en woonruimteverdeling.** Gouda realiseert, mede naar aanleiding van het College voor de Rechten van de Mens, vijf verhuurstandplaatsen aan de Eerste Moordrechtse Tiendeweg. Deze worden in 2025 opgeleverd. Daarnaast voorziet het stedenbouwkundig plan voor Westergouwe IV in twee locaties met 17 standplaatsen. Besluitvorming daarvoor volgt in 2025.
- **Bescherming van huurders en goed verhuurderschap.** De gemeente heeft het Meldpunt Klacht over Huren opgestart, zoals voorgeschreven door de Wet goed verhuurderschap. In 2024 zijn 35 huurders ondersteund bij klachten over particuliere verhuurders. Daarbij zijn geschillen zoveel mogelijk minnelijk opgelost.
- **Duurzaam en toekomstbestendig bouwen.** Bij nieuwbouw en transformaties stimuleerde de gemeente natuurinclusief en klimaatadaptief bouwen en passende mobiliteitsoplossingen. In samenwerking met initiatiefnemers werkt Gouda aan duurzame en toekomstbestendige woonplannen.

Doelstelling 2: Actieve sturing op het woningbouwprogramma

- **Minimale woningbouwnormen.** Bij alle woningbouwinitiatieven (uitgezonderd Westergouwe) hanteerde de gemeente minimaal 33% sociale huur en 20% middeldure huur en betaalbare koop. Op basis van de doelgroepenverordening stelde de gemeente voorwaarden aan de instandhoudingstermijn, inkomensdoelgroep en woningoppervlakte. Met elke ontwikkelaar zijn hierover gesprekken gevoerd. Daarbij werd ook het Fonds Betaalbaar Wonen uit de Nota Kostenverhaal betrokken.
- **Regionale versnellingstafel woningbouw.** In 2024 is de regionale versnellingstafel woningbouw Midden-Holland opgericht. Marktpartijen, corporaties en gemeenten kwamen twee keer samen om kansen te bespreken om woningbouw te versnellen en vertragingen te voorkomen. De inzet op betaalbaar wonen en de investeringscapaciteit van woningcorporaties staat onder druk door aanhoudende uitdagingen in de bouwsector.
- **Sneller bouwen met prefab-woningen.** In januari 2024 zijn aan de Bockenbergsstraat 16 fabrieksmatig geproduceerde woningen opgeleverd voor starters die duurzaam willen wonen. Ook in Gouda Oost zijn prefab-woningen geplaatst, waardoor woningen sneller beschikbaar komen dan bij traditionele nieuwbouw.
- **Herontwikkeling en alternatieve woonvormen.** De gemeente sloot in 2024 een intentieovereenkomst met de eigenaar van het Goudse Poortgebouw voor herontwikkeling. Daarnaast is gestart met de verkenning van mogelijkheden voor alternatieve woonvormen en tijdelijke flexwoningen in Westergouwe.

Doelstelling 3: Uitvoering van het Verkeerscirculatieplan

- **Verbetering van verkeersverbindingen en mobiliteit.** Bij herinrichtingsprojecten verbetert de gemeente de verbindingen voor fietsers, voetgangers en openbaar vervoer, in lijn met het Verkeerscirculatieplan. De eerste intelligente verkeerslichten (iVRI) zijn geplaatst op de Steve Bikoburg. Daarnaast is het ontwerp van de oversteeklocaties op de Goudse Houtsingel afgerond en wordt de uitvoering in 2025 verwacht.
- **Infrastructuur en herinrichting van belangrijke verkeersroutes.** De gemeente trof voorbereidingen voor de herinrichting van de Koningin Wilhelminaweg, inclusief het Oranjeplein, een schoolzone en oversteeklocaties van de doorfietsroute Rotterdam-Gouda. De uitvoering start in 2025. Ook is gestart met de uitvoering van de herinrichting van de Componistenlaan. En er is gestart met de verkenning van de herinrichting van de Fluwelensingel, Blekerssingel en Nieuwe Veerstal.
- **Spoorzone en Westergouwe.** Er is een Voorlopig Ontwerp voor de weginrichting in de Spoorzone. Dit wordt duurder dan begroot maar dat is op te vangen binnen de financiële afspraken. De uitvoering en voorbereiding van het ontwerp worden afgestemd op de bouwplannen. Daarnaast zijn de verkeersmaatregelen voor Westergouwe in hoofdlijnen uitgewerkt, maar definitieve besluiten laten op zich wachten door financiële knelpunten en de samenhang met de ontwikkeling van Cortelande.
- **Verkeersveiligheid, parkeerbeleid en mobiliteitsplannen.** In 2024 zijn diverse educatie- en gedragsmaatregelen uitgevoerd, zoals School op Seef, Scholen zijn weer begonnen en Doortrappen. Daarnaast geldt sinds 1 maart 2024 een vergunningenplafond voor parkeervergunningen in de Binnenstad en op parkeerterreinen. De gemeente heeft het opstellen van wijkmobiliteitsplannen aanbesteed, waarbij de voorbereidingen voor Oost en Ouwe Gouwe zijn gestart.
- **Vergroten van participatie en samenwerking.** De gemeenteraad heeft de startnotitie parkeerbeleid besproken en wensen en bedenkingen meegegeven. Bewoners konden via een participatieve waarde-evaluatie input leveren op de inrichting van het parkeerbeleid. Daarnaast is flankerend beleid vastgelegd in de parkeerverordening en het

uitvoeringsbesluit parkeren. Ook is een lobbytraject gestart om treinstation Gouda-Zuidplas op de provinciale en landelijke agenda te krijgen. De raad wordt in 2025 geïnformeerd over de voortgang.

Doelstelling 4: Meer duurzame mobiliteit en bevoorrading

- **Uitbreiding laadinfrastructuur.** In 2024 zijn nieuwe openbare oplaadpunten geplaatst. De ontwikkeling van een regionale visie op snelladen en logistiek laden liep vertraging op door personele knelpunten. In december tekenden de regiogemeenten een samenwerkingsovereenkomst met de provincie voor de Regionale Aanpak Laadinfrastructuur Zuidwest (2025-2026).
- **Pilot deelfervoer en uitbreiding deelauto's.** De inzet van deelfervoer kende een wisselend jaar. GoSharing stopte, maar in 2024 startte een pilot met deelbakfietsen van Baqme en plaatste Donkey Republic de eerste deelfietsen. Ook is de uitbreiding van deelauto's van Greenwheels in gang gezet, zichtbaar vanaf begin 2025.
- **Zero-emissiezone stadslogistiek.** Op 11 juni 2024 is het verkeersbesluit voor de zero-emissiezone genomen. De zone is ingegaan op 1 januari 2025.
- **Stimuleren distributiehubs.** De gemeente heeft diverse acties ondernomen om een distributiehubs te realiseren en het gebruik van bestaande hubs te stimuleren. De vraag vanuit ondernemers blijft echter beperkt en de bestaande hubs voorzien in de huidige behoefte. De gemeente blijft de vraag monitoren en zoekt naar kostenefficiënte manieren om bestaande en nieuwe initiatieven te ondersteunen. Als flankerende maatregel voor de ambulante handel herijken we momenteel de marktvergunningstermijnen.

Doelstelling 5: Invoering van de Omgevingswet

- **Ervaring met thematische en gebiedsprogramma's.** De gemeente deed ervaring op met gebieds- en themaprogramma's onder de Omgevingswet. In Goverwelle organiseerde zij werksessies voor de raad en participatiemomenten met bewoners. Een gebiedsgericht omgevingsprogramma blijkt een effectieve manier om fysieke en sociaal-maatschappelijke opgaven te verbinden en regelgeving beter af te stemmen. Goudasfalt is nu voorbij het experiment, met meer dan 15 vormen van gebruik en bouwstenen als 'meer geluid, meer naar het midden'.
- **Opbouw gebiedsdekkend omgevingsplan.** De gemeente is gestart met de ontwikkeling van een gebiedsdekkend omgevingsplan nieuwe stijl. De raad heeft de uitgangspunten vastgesteld.
- **Evaluatie intake- en omgevingstafel.** Eind 2024 evalueerde de gemeente de werking van de intake- en omgevingstafel. Daarnaast vond een werksessie met de raad plaats over de werkwijze rondom buitenplanse omgevingsplanactiviteiten (BOPA).
- **Advies en vergunningverlening.** In 2024 adviseerde de gemeente over circa 200 BOPA's. De ODMH handelde namens de gemeente ongeveer 1.000 aanvragen voor een omgevingsvergunning af.

3.3.2 Verbonden partijen

Verbonden partijen dragen bij aan de te realiseren beleidsdoelstellingen van de gemeente. Meer informatie over de verbonden partijen is te vinden in de paragraaf verbonden partijen.

3.3.3 Doelen en indicatoren

Doelen

Onderstaand zijn de Global Goals weergegeven die van toepassing zijn op dit beleidsprogramma.

Indicatoren

In de onderstaande tabel zijn de indicatoren weergegeven die samenhangen met doelstellingen binnen dit programma.

Doelstelling	Indicator	Data (jaarstukken 2024)	Data (jaarstukken 2023)	Data (eerdere meting)	Data (eerdere meting)	Databron
Een toekomst-bestendige woning-voorraad	Eigendomsvormen, met uitsplitsing naar corporatiehuur, particuliere huur en koop.	2024: Totaal: 34785 (100%) Koopwoningen: 19377 (55,7%) Eigendom woningcorporatie: 10190 (29,3%) Eigendom overige	2023: Totaal: 34477 (100%) Koopwoningen: 19169 (55,6%) Eigendom woningcorporatie: 10067 (29,2%) Eigendom overige	2022: Totaal: 34065 (100%) Koopwoningen: 18931 (55,6%) Eigendom woningcorporatie: 10035 (29,5%) Eigendom overige	2021: Totaal: 33725 Koopwoningen: 18700 (55,4%) Eigendom woningcorporatie: 9978 (29,6%) Eigendom overige	(CBS, Voorraad woningen) https://opendata.cbs.nl/statline/#/CBS/nl/dataset/82900NED/

Doelstelling	Indicator	Data (jaarstukken 2024)	Data (jaarstukken 2023)	Data (eerdere meting)	Data (eerdere meting)	Databron
		verhuurders: 5190 (14,9%)	verhuurders: 5241 (15,2%)	verhuurders: 5071 (14,9%)	verhuurders: 5019 (15%)	
Een toekomst-bestendige woning-voorraad	Eigendoms-vormen, met uitsplitsing naar middenhuur en betaalbare koop (WOZ-waarde < 325.000)	2022 Koopwoningen WOZ-waarde € 0-355.000: 51% WOZ-waarde > € 355.000: 49% 2022 Corporatiehuur Tot Kwaliteitskortings-grens: 10% Tussen Kwaliteitskortings-grens en aftoppingsgrens: 61% Tussen aftoppingsgrens en liberalisatiegrens: 22% Boven liberalisatiegrens: 4% Onbekend: 3%	Nog geen nieuwe waarde beschikbaar.	2021 Koopwoningen: WOZ-waarde €0 < €325.000: 68.8% WOZ-waarde > €325.000: 31.2% 2021 Corporatiehuur: Tot Kwaliteitskortings-grens: 13.0% Tussen Kwaliteitskortings-grens en aftoppingsgrens: 67.5% Tussen aftoppingsgrens en liberalisatiegrens: 13,7% Boven liberalisatiegrens: 3,6% Onbekend: 2,3%	2020 Koopwoningen: WOZ-waarde €0 < €325.000: 78.8% WOZ-waarde > €325.000: 21.2% 2020 Corporatiehuur: Tot Kwaliteitskortings-grens: 11,3% Tussen Kwaliteitskortings-grens en aftoppingsgrens: 62,6% Tussen aftoppingsgrens en liberalisatiegrens: 20,1% Boven liberalisatiegrens: 4,0% Onbekend: 2,0%	(CBS/WSW, Lokale Monitor Wonen) https://www.waarstaatje.gemeente.nl/dashboard/dashboard/lokale-monitor-wonen
Actieve sturing op het woningbouw-programma	Alternatieve woonvormen	Nog geen nieuwe waarde beschikbaar.	Nog geen nieuwe waarde beschikbaar.	2022: 434	2019: 452	Monitor ouderenhuis-vesting: https://55plus.datawonen.nl/jive [geclusterde woonvormen]
Actieve sturing op het woningbouw-programma	Aantal nieuwbouw-woningen en overige toevoegingen (o.a. transformatie)	2024: voorlopige cijfers CBS: 377 nieuwbouw en 68 overige toevoegingen = 445 toegevoegde woningen. Netto toevoegingen 420	2023: voorlopige cijfers CBS: 281 nieuwbouw en 81 overige toevoegingen = 362 toegevoegde woningen. Netto toevoegingen 308	2022: 540 toegevoegde woningen, waarvan 436 nieuwbouw Netto toevoegingen 412	2021: 375 toegevoegde woningen, waarvan 233 nieuwbouw Netto toevoegingen: 340	Waarstaatje gemeente.nl / CBS voor historische ontwikkeling, Planregistratie Wonen voor toekomst
Uitvoeren van het Verkeerscirculatieplan	Intensiteiten gemotoriseerd verkeer (stadsbreed)	2024: <90% wegcapaciteit: 63% van de tellingen 90-110% wegcapaciteit: 22% van de tellingen >110% wegcapaciteit: 15% van de tellingen	2023: In 2023 geen nieuwe tellingen gedaan	2022: <90% wegcapaciteit: 74% van de tellingen 90-110% wegcapaciteit: 15% van de tellingen >110% wegcapaciteit: 11% van de tellingen	x	Gemeente Gouda, periodieke verkeerstellingen
Uitvoeren van het Verkeerscirculatieplan	Aantal (ernstige) verkeersslachtoffers	2024: Verkeersongevallen: 375 Gewonden: 180 Doden: 2	2023: Verkeersongevallen: 395 Gewonden: 208 Doden: 0	2022: Verkeersongevallen: 369 Gewonden: 149 Doden: 0	2021: Verkeersongevallen: 337 Gewonden: 125 Doden: 1	Geregistreerde verkeersongevallen (Viastat)
Meer duurzame mobiliteit en bevoorrading	Vervoerwijze-keuze (markt-aandeel fiets en OV)	2023 Binnen Gouda: Fiets: 63% Auto: 37% OV: 0% 2023 Van en naar Gouda: Fiets: 17% Auto: 68% OV: 15%	x	2018 Binnen Gouda: Fiets: 50% Lopen: 27% Auto: 21% OV: 1% Overig: 2% 2017 Van en naar Gouda: Fiets: 14% Lopen: 2% Auto: 67% OV: 14% Overig: 3%	x	CBS ODIN, Onderzoek Verplaatsingen in Nederland
Meer duurzame mobiliteit en bevoorrading	Laadpalen en waterstof-tankvoorzieningen	2024: 769	2023: 473	2022: 440	2021: 325	RVO, Regionale Klimaatmonitor

3.3.4 Wat heeft het gekost?

3.3.4.1 Overzicht exploitatie

Exploitatie (bedragen * € 1.000)	Begroting 2024 (basis)	Begroting 2024 (na wijzigingen)	Rekening 2024	Verschil rekening t.o.v. begroting na wijzigingen
Lasten	55.300	72.935	63.281	9.653
Baten	-23.706	-35.743	-31.914	-3.829
Saldo van baten en lasten	31.594	37.192	31.368	5.824
Toevoegingen aan reserves (lasten)	4.858	2.547	2.547	0
Onttrekkingen aan reserves (baten)	-4.905	-10.522	-6.403	-4.120
Gerealiseerd resultaat	31.547	29.217	27.512	1.705

3.3.4.2 Taakvelden

De volgende taakvelden maken deel uit van dit programma. Per taakveld is het saldo van lasten en baten weergegeven. Een positief bedrag (+) laat zien hoeveel geld dit taakveld de gemeente per saldo heeft gekost.

Taakvelden (bedragen * € 1.000)	Begroting 2024 (basis)	Begroting 2024 (na wijzigingen)	Rekening 2024	Verschil rekening t.o.v. begroting na wijziging
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	411	1.659	172	1.487
2.1 Verkeer en vervoer	17.869	19.138	19.406	-268
2.2 Parkeren	708	1.235	1.020	215
2.5 Openbaar vervoer	101	101	101	0
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	7.723	9.330	6.857	2.473
8.1 Ruimtelijke ordening	3.003	1.787	955	832
8.2 Grondexpl. (niet-bedrijventerreinen)	2	82	25	56
8.3 Wonen en bouwen	1.777	3.859	2.831	1.029
Totaal	31.594	37.192	31.368	5.824

3.3.4.3 Verschillenverklaring exploitatie

Omschrijving (bedragen * € 1000)		
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	1.487	V
Door de heroverweging bij het herfstakkoord zijn de werkzaamheden voor het stadhuis getemporeerd. Er wordt voorgesteld het resterende budget over te hevelen naar 2025.	182	V
In 2024 heeft de transactie van de grondverkoop van Goudkade 25 plaatsgevonden. De opbrengst hiervan is in overeenstemming met de financiële regelgeving (BBV) ten gunste van het rekeningresultaat gebracht.	580	V
De kosten voor groot onderhoud zijn lager dan begroot. Dit heeft vooral als oorzaak dat niet alle opdrachten in 2024 zijn afgerond. Het restant van de uitvoering vindt plaats in 2025. Dit leidt tot een lagere onttrekking uit de reserve Groot Onderhoud.	424	V
De huuropbrengst is hoger dan begroot. De oorzaak hiervan ligt onder andere in herziening en toevoeging van contracten en het opnemen van een terugbetaling van huurkorting die reeds eerder was verwerkt. Ook is de boekwaarde van de erfpachtgronden positief bijgesteld.	566	V
De kosten voor dagelijks onderhoud waren hoger dan geraamd door onder andere werkzaamheden bij de St Jan. Verder zijn in 2023 en 2024 voorbereidingen gestart voor een integraal plan tot verbouwing van het museum. Bij het herfstakkoord is besloten te stoppen met dit plan. Bij de 2e berap was nog niet bekend dat de investering niet door zou gaan. De kosten dienen daarom ten laste van de exploitatie te worden geboekt.	265	N
2.1 Verkeer en vervoer	268	N
De verrekening van afschrijvingslasten met de bestemmingsreserve afschrijvingslasten openbare ruimte is lager uitgevallen. Tegenover dit nadeel staat er een voordeel bij de reserves.	53	N
De kosten voor straatreiniging worden minder toegerekend aan riolering. Hierdoor is bij 2.1 Verkeer en vervoer een overschrijding ontstaan en bij 7.2 Riolering een onderschrijding van de kosten.	278	N
Het budget incidentele herstelacties openbare ruimte is niet volledig besteed in 2024 omdat sommige werkzaamheden in 2025 gaan plaatsvinden.	97	V
Omdat er meer locaties in Gouda technisch niet voldeden aan de door de raad vastgestelde kwaliteit, zijn deze locaties in 2024 opgepakt en weer op niveau gebracht.	87	N
Diverse kleine verschillen.	53	V
2.2 Parkeren	214	V

Omschrijving (bedragen * € 1000)		
De lastenprognose binnen het parkeerbeleid was lager dan bij de 2e bestuursrapportage 2024 voorzien. Daarbij is de dekking vanuit de reserve Parkeren niet nodig gebleken. Het voordeel op programma 3 valt weg tegen het nadeel op de reserve.	63	V
De inpandige fietsenstalling Nieuwe Markt is in het 2e kwartaal 2024 opengegaan. Het beschikbare budget hoefde daardoor niet volledig ingezet te worden.	66	V
De eindafrekening van de lasten van de Uitvoeringsovereenkomst 2024 met ParkeerService liet een voordeel zien.	46	V
Diverse kleine verschillen.	39	V
2.5 Openbaar vervoer	0	V
5.7 Openb groen en (openlucht) recreatie	2.473	V
Het budget voor organisatiewijziging Openbare Ruimte is dit jaar beperkt ingezet. De verwachting was dit in 2024 in te zetten om knelpunten in bezetting op te lossen. Dit is niet nodig gebleken.	238	V
Doordat de uitvoeringsagenda biodiversiteit pas eind juni 2024 gereed was, resteerde onvoldoende tijd om het beschikbare budget biodiversiteit volledig te besteden.	282	V
In 2023 en 2024 zijn de populieren met de grootste gevaarzetting gekapt, teruggesnoeid door middel van veteranensnoei en/of gekandelaberd. Het totale budget voor veiligheidssnoei is berekend op basis van kengetallen en aannames. Met de huidige ervaring en inzichten van nu worden plannen opgesteld hoe we de veiligheidssnoei verder willen vormgeven. Hierbij verwachten niet het volledig beschikbare budget nodig te hebben.	481	V
Op dagelijks onderhoud Groen is minder uitgegeven in verband met een bezwaar op de bomenkap en een nat najaar. Hierdoor is het planten van bomen en planten uitgesteld naar het voorjaar 2025. Verder is op het budget voor spoedoplossingen binnen gebiedsbeheer Groen minder uitgegeven omdat het aantal projecten dat opgepakt moest worden beperkt geweest.	276	V
Door een verschuiving in de uitvoeringsplanning van diverse groenfondsprojecten is een voordeel gerealiseerd. Daardoor werden minder kosten met de reserve Groenfonds verrekend. Daar staat dan ook lagere onttrekking aan de reserve tegenover. Per saldo budgetneutraal.	1.112	V
Diverse kleine verschillen.	84	V
8.1 Ruimtelijke ordening	832	V
Bij het project Spoorzone (niet grex) waren kosten begroot, die niet zijn gerealiseerd. De lagere kosten worden alsnog (later dan gepland) gemaakt en hebben betrekking op aanpassing kruising Rijsselseweg en het aanbrengen van een rioolgemaal. De begrote inkomsten voor een grondverkoop voor dit project zijn wel gerealiseerd. Daarom wordt in plaats van een onttrekking van € 113.000 een storting van € 614.000 voorgesteld.	113	V
Bij het project Spoorzone (niet grex) waren kosten begroot, die niet zijn gerealiseerd. De lagere kosten worden alsnog (later dan gepland) gemaakt en hebben betrekking op aanpassing kruising Rijsselseweg en het aanbrengen van een rioolgemaal. De begrote inkomsten voor een grondverkoop voor dit project zijn wel gerealiseerd. Daarom wordt in plaats van een onttrekking van € 113.000 een storting van € 614.000 voorgesteld.	614	V
Diverse kleine verschillen.	105	V
8.2 Grondexpl. (niet-bedrijventerreinen)	57	V
Niet alle werkzaamheden voor het Bolwerk zijn in 2024 afgerond. Hierdoor is er een lagere onttrekking aan de reserve Bolwerk gedaan.	53	V
Diverse kleine verschillen.	4	V
8.3 Wonen en bouwen	1.029	V
Op basis van de raming bouwleges bij de 2e bestuursrapportage mocht worden verwacht dat een aantal grote(re) bouwprojecten in 2024 vergund kon worden. Ontwikkelingen in de laatste vier maanden van 2024 hebben voor vertraging gezorgd waarbij de vergunning niet in dit jaar kon worden afgegeven en/of een wijziging van het bouwproject werd doorgevoerd.	1.371	N
De eindafrekening van Projectburo Westergouwe op de inzet van het Bouwplanbegeleidingsteam bleek lager dan bij de 2e bestuursrapportage begroot. Ook de eigen inzet op dit dossier bleek minder te kosten dan begroot.	170	V
Voor Wijkontwikkeling is per saldo een lager bedrag besteed dan vooraf begroot. Bij meerdere projecten is sprake van vertraging. De gereserveerde budgetten schuiven dan ook mee in de tijd. Investerings worden vervolgens later gedaan maar passen wel binnen het totaal.	1.378	V
Voor het (meerjarig) project versnelling woningbouw zijn in 2024, door vertraging van diverse projecten, minder kosten gemaakt die verrekend worden met de reserve.	933	V
Diverse kleine verschillen.	81	N

3.3.4.4 Verschillenverklaring reserves

Omschrijving (bedragen * € 1000)	Vershil	V/N
Reserve Wijkontwikkeling: per saldo een lager bedrag besteed dan vooraf begroot. Bij meerdere projecten is sprake van vertraging. De gereserveerde budgetten schuiven dan ook mee in de tijd. Investerings worden vervolgens later gedaan maar passen wel binnen het totaal beschikbare budget voor wijkontwikkeling.	1.378	N
Reserve Bolwerk: Niet alle werkzaamheden voor het Bolwerk zijn in 2024 afgerond. Hierdoor is er een lagere onttrekking aan de reserve Bolwerk gedaan.	53	N
Reserve Versnelling woningbouw: voor het (meerjarig) project versnelling woningbouw zijn in 2024 minder kosten gemaakt die verrekend worden met de reserve.	933	N
Reserve Groenfonds: door een verschuiving in de uitvoeringsplanning van diverse groenfondspromen zijn in 2024 minder kosten gemaakt. Hierdoor worden minder kosten verrekend met de reserve.	1.112	N
Reserve Groot onderhoud vastgoed: De kosten voor groot onderhoud zijn lager dan begroot. Sommige werkzaamheden zijn uitgesteld en worden in 2025 of later uitgevoerd. Dit leidt tot een lagere onttrekking aan de reserve.	424	N
Reserve Incidentele herstelacties openbare ruimte: voor incidentele herstelacties openbare ruimte is minder besteed in 2024 omdat sommige werkzaamheden in 2025 gaan plaatsvinden.	97	N
Bij het project Spoorzone (niet grex) waren kosten begroot, die niet zijn gerealiseerd. De lagere kosten worden alsnog (later dan gepland) gemaakt en hebben betrekking op aanpassing kruising Rijsselseweg en het aanbrengen van een Rioolgemaal. De begrote inkomsten voor een grondverkoop voor dit project zijn wel gerealiseerd. Daarom wordt in plaats van een onttrekking van € 113.000 een storting van € 614.000 (via resultaatbestemming) voorgesteld.	113	N
Reserve afschrijvingslasten openbare ruimte: de verrekening van afschrijvingslasten met de bestemmingsreserve is lager uitgevallen.	53	V
Reserve Parkeren: De prognose van de lasten binnen het parkeerbeleid was lager dan bij de 2e bestuursrapportage 2024 voorzien. Daarbij is de dekking vanuit de reserve Parkeren niet nodig gebleken.	63	N
Totaal	4.120	N

3.4 Sociaal domein

Ambitie

De ambitie is een inclusief en sociaal Gouda, waarin iedereen gelijkwaardig is en iedere Gouwenaar mee kan doen. Ongeacht leeftijd, culturele achtergrond, gender, inkomen, seksuele voorkeur, talent of beperking. Dit betekent dat we de juiste zorg en ondersteuning betaalbaar en beschikbaar houden voor Gouwenaars die dit nodig hebben. Ook hebben we meer aandacht voor armoede en schuldhulp.

Om mee te kunnen doen in de samenleving moeten mensen kunnen beschikken over bestaanszekerheid. Daarom worden gezinnen met een laag inkomen die dat nodig hebben ondersteund met specifieke aandacht voor kinderen.

Wat is bereikt?

1) Iedereen kan meedoen

153 cliënten zijn aan het werk geholpen en 13 cliënten zijn gestart met een opleiding. Anderen hebben stappen gezet richting werk. Het Werkcafé was wekelijks open en ontving bijna 450 bezoekers met vragen over werk, opleiding en ontwikkeling. Daarnaast vonden 21 statushouders tijdens hun inburgeringstraject werk en werden 20 statushouders ondersteund om via vrijwilligerswerk actief te worden. Het percentage inwoners dat vrijwilligerswerk doet, steeg van 32,9% naar 34,1%, en het gemiddeld aantal uren vrijwilligerswerk nam toe van 4,7 naar 6,3 uur per week.

2) Inzetten op kansengelijkheid

In 2024 zijn 46 tegoedbonnen voor huiswerkbegeleiding verzilverd. Daarmee ontvingen 23 kinderen minimaal een half jaar begeleiding. Het aantal aanmeldingen voor schuldhulpverlening steeg naar 32 per maand en het aantal afgesloten trajecten groeide van 143 in 2023 naar 249 in 2024. Daarvan werd 58% succesvol afgerond. De gemeente ontving 4.133 signalen van betalingsachterstanden in het kader van vroegsignalering van schulden. Van de huisbezoeken naar aanleiding van zorgwekkende meldingen leidde 26,3% tot persoonlijk contact. Daarvan accepteerde een deel het hulpaanbod. Het aantal volwassenen met een Rotterdampas tegen gereduceerd tarief is licht gestegen, terwijl het aantal kinderen met een pas iets daalde. Het gebruik van de tegoedbonnen sport en cultuur uit het kindpakket nam toe van 1.115 naar 1.164 verzilverde bonnen.

3) Passende zorg en ondersteuning

Het aantal kinderen in de jeugdzorg is verder gedaald, evenals het aantal indicaties vanuit huisartsen. Het aantal cliënten binnen de Wmo bleef stabiel. Het voorliggend aanbod is uitgebreid met bijeenkomsten rondom scheidingen, ondersteuning bij Huur en Buur en de activiteiten van het Bruisnest.

4) Integrale dienstverlening

In 2024 is een kwaliteitsverbetering gerealiseerd in de integrale toegang tot het sociaal domein. Dit heeft ervoor gezorgd dat inwoners sneller en beter geholpen worden, doordat ondersteuning vanuit verschillende regelingen beter op elkaar is afgestemd. Daarnaast heeft het college besloten om casemanagement voor jeugd en Wmo in te voeren. Hiermee wordt actief gevolgd of de toegewezen zorg en ondersteuning blijft aansluiten bij de hulpvraag van de inwoner.

3.4.1 Wat heeft de gemeente ervoor gedaan?

Doelstelling 1: Iedereen kan meedoen

- **Actualisatie subsidieregeling en ondersteuning vrijwilligerswerk.** De subsidieregeling Participatie in de Buurt is geactualiseerd naar de nieuwe regeling Ontmoeten en Meedoen, waarmee de buurthuis kamers(plus) zijn versterkt. Daarnaast zijn twee nieuwe adviseurs aangenomen voor het VrijwilligersInformatiePunt (VIP) om vrijwilligersorganisaties beter te verbinden en ondersteunen. In 2024 zijn 12 vrijwilligerspenningen uitgereikt en heeft het college vrijwilligerswerk onder de aandacht gebracht door deelname aan NL Doet.
- **Regionale samenwerking voor woonzorg voor ouderen.** In 2024 is een concept regionale woonzorgvisie opgesteld, samen met regiogemeenten, zorgaanbieders, woningcorporaties en het zorgkantoor. Dit versterkt de samenwerking tussen het sociaal en ruimtelijk domein en vormt een aanvulling op het lokale volkshuisvestingsprogramma.